

U s n e s e n í

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudců JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Martina Kříže v právní věci **žalobce: J. M.**, t. č. V. O., proti **žalovanému: Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného,

t a k t o :

- I. **Žaloba se odmítá.**
- II. **Žádost žalobce o přiznání osvobození od soudních poplatků se zamítá.**
- III. **Návrh žalobce na ustanovení zástupce se zamítá.**
- IV. **Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce dne 27. 9. 2017 doručil Městskému soudu v Praze podání nadepsané jako „Správní žaloba – bez poplatku“, v němž jako žalovaného označil Ministerstvo spravedlnosti. Žalobce uvedl, že žalobu podává z důvodu, že nebylo zahájeno správní řízení ve věci jeho „podání ze dne 25. 6. 2017 a urgencye ze dne 30. 8. 2017.“ Žalobce nesouhlasil se žalovaným, že jeho věc již byla přezkoumána, neboť měl za to, že nikdy nebyl posuzován rozpor s § 37 odst. 2 trestního zákona. Žalobce rovněž požádal o přidělení advokáta k „řádnému a úplnému vypracování žaloby“. V podání ze dne 28. 10. 2017 žalobce Městskému soudu v Praze sdělil, že podstatou zmiňovaného podání ze dne 25. 6. 2017 bylo to, že žalobci byl uložen nespravedlivý trest v trvání 11 let. Žalobce uvedl, že jde o „prvotrest“ a že nikdy před ani po odsouzení nestál před soudem. Žalobce považoval uložený trest za nepřiměřený, rozporný s § 37 odst. 2 trestního zákona a přesahující horní hranici trestní sazby. Žalobce uvedl, že žalovaný se odmítl jeho podáním zabývat, ačkoli rozpor s § 37 odst. 2 trestního zákona nikdy uplatňován nebyl. Tento postup považoval žalobce za nezákonný s odůvodněním, že státní orgán je povinen přezkoumat jakoukoli žádost či podnět.

Městský soud v Praze se nejprve zabýval otázkou, zda je žaloba přípustná.

Městský soud si od žalovaného vyžádal podklady vztahující se k věci žalobce a zjistil, že žalovaný v přípisu ze dne 12. 7. 2007 žalobci oznámil, že ministr spravedlnosti neshledal v jeho věci důvody k podání stížnosti pro porušení zákona ve smyslu § 266 odst. 1 a 2 trestního řádu a podnět žalobce odložil. Ke shodnému závěru dospěl žalovaný rovněž v přípisu ze dne 2. 3. 2015, ve kterém nadto žalobce upozornil, že jeho další podněty, pokud nebudou obsahovat jiné skutečnosti podstatné pro posouzení věci, budou bez dalšího odkládány. Z přípisu žalovaného ze dne 30. 10. 2017 vyplynulo, že žalobce podal v téže

trestní věci další podnět (k podání stížnosti pro porušení zákona) ze dne 25. 6. 2017, ve kterém si stěžoval na nespravedlivě uložený trest. S ohledem na to, že výrok o trestu byl shledán zákonným již v původním přezkumném řízení, byl opakovaný podnět žalobce odložen bez dalšího opatření, plně v souladu s předchozím poučením, aniž by byl žalobce o tomto postupu písemně vyrozuměn.

Z obsahu žaloby a ze shora uvedených dokumentů žalovaného vyplývá, že žalobce se nyní posuzovanou žalobou po žalovaném v podstatě domáhá, aby se „řádne“ zabýval přezkumem jeho trestní věci, v níž byl odsouzen k nepodmíněnému trestu v trvání 11 let. Žalobce tedy v podstatě požaduje, aby byl žalovaný „činný“ ve věci jeho podnětu k podání stížnosti pro porušení zákona. Tento závěr pak plně podporuje žalobcem předložená kopie podání ze dne 30. 8. 2017, jehož nadpis zní: „Stížnost pro porušení zákona – urgence“.

Podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným *v oblasti veřejné správy* orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob *v oblasti veřejné správy* (pozn. soudu: takové orgány označil zákonodárce legislativní zkratkou „správní orgán“). Podle § 4 odst. 1 písm. b) s. ř. s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o ochraně proti nečinnosti *správního orgánu*. Podle § 79 odst. 1 věta první s. ř. s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u *správního orgánu* stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti *správního orgánu*, může se žalobou domáhat, aby soud uložil *správnímu orgánu* povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.

Soudní kontrola podle soudního řádu správního se pohybuje v hranicích oblasti veřejné správy. Ve správním soudnictví tak lze (nestanoví-li zákon jinak) přezkoumat pouze takové aktivity orgánů veřejné moci, které patří do působnosti ve veřejné správě. V případě žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu tedy musí podání směřovat proti „správnímu orgánu“ ve smyslu soudního řádu správního. Pokud tomu tak není, není splněna jedna ze základních podmínek řízení, neboť není dána pravomoc správních soudů ve věci takové žaloby rozhodovat. Rozhodování žalovaného (resp. ministra spravedlnosti) o podání stížnosti pro porušení zákona podle § 266 odst. 1 trestního řádu však činností v oblasti veřejné správy není. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 10. 2011, č. j. 2 As 93/2011 – 79, jednoznačně konstatoval, že soudy ve správním soudnictví rozhodně nejsou oprávněny ingerovat do postupů státního zástupce či jiného orgánu činného v trestním řízení, potažmo rozhodovat o zákonnosti či správnosti těchto postupů. Ačkoli žalovaný není orgánem činným v trestním řízení, soud má za to, že závěry citovaného rozsudku lze přiměřeně vztáhnout i na nyní posuzovanou věc. Za postup v trestním řízení je totiž třeba považovat postup, jehož účelem je náležité zjištění trestných činů a spravedlivé potrestání jejich pachatelů (§ 1 odst. 1 trestního řádu). Stížnost pro porušení zákona přitom představuje mimořádný opravný prostředek v trestních věcech. Lze tedy konstatovat, že pokud se žalobce v žalobě domáhal „zahájení správního řízení“ ve věci jeho podání ze dnů 25. 6. 2017 a 30. 8. 2017, domáhá se tak v podstatě toho, aby žalovaný v jeho trestní věci postupoval určitým způsobem. Soud by tak při věcném posuzování žaloby žalobce musel hodnotit trestněprávní otázky, např. zda žalovaný podněty žalobce k podání stížnosti pro porušení zákona přezkoumal „řádne“, tj. zda byly dány podmínky pro podání stížnosti pro porušení zákona, jaké (trestněprávní) aspekty žalobcovy věci měl žalovaný vzít při vyřizování podnětů v úvahu atd. Trestněprávní charakter nyní posuzované věci je ostatně zcela zřejmě patrný i z žaloby a dalších podání žalobce,

v nichž žalobce argumentuje především nepřiměřeností uložené trestní sankce. Správním soudům však nebyla svěřena pravomoc rozhodovat v trestních věcech.

Soud tedy shrnuje, že ve správním soudnictví lze, nestanoví-li zákon jinak, přezkoumat pouze aktivity orgánů, které patří do působnosti rozhodování ve veřejné správě a zasahují do veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob. Z výše uvedených důvodů je však třeba dovodit, že žalovaný, resp. ministr spravedlnosti v rámci svého oprávnění podat stížnost pro porušení zákona podle trestního řádu (což potažmo platí i pro vyřizování podnětů směřujících k podání stížnosti pro porušení zákona) nejedná jako „správní orgán“ ve smyslu legislativní zkratky uvedené v § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a nemohl se tak ani dopustit nezákonné nečinnosti správního orgánu ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. (obdobně viz usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2016, č. j. 9 A 132/2015-141, a na to navazující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2016, č. j. 2 As 117/2016 – 24, publ. pod č. 3469/2016 Sb. NSS). Městský soud proto žalobu žalobce podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.

S ohledem na to, že podání žalobce ze dne 27. 9. 2017 se netýkalo činnosti „správního orgánu“ ve smyslu s. ř. s., ale směřovalo proti postupu orgánu veřejné moci v trestní věci, a bylo tak na první pohled patrné, že daná věc nespadá do pravomoci soudů ve správním soudnictví, bylo nadbytečné věcně rozhodovat o souvisejících procesních návrzích žalobce. Z tohoto důvodu tedy soud nevyhověl návrhům žalobce na osvobození od soudních poplatků a na ustanovení zástupce.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

V Praze dne 30. listopadu 2017

JUDr. Naděžda Řeháková v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: L. H.